

Strategisk næringsplan 2023-2027

1. Innledning

Strategisk næringsplan 2023-2027 (SNP) er Bodø kommunes strategiske plan for næringsutvikling. SNP er en *temaplan* som følger Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033, og erstatter tidligere plan for perioden 2017-2021.

SNP skal støtte opp under ambisjonen i *samfunnsplanen* om å skape 10 000 nye arbeidsplasser frem til 2050. Nedleggelse av Bodø kampflybase 31.12.2021 er den største utflytting av offentlige arbeidsplasser noensinne. SNP skal bidra til å erstatte dette tapet med nye attraktive og bærekraftige arbeidsplasser i andre næringer. Dette krever utviklingsfokus, innovasjon, tydelige prioriteringer, bolyst, blilyst, samarbeid og entusiasme.

SNP vil rette fokus på områder som kan styrke eksisterende næringer og skape muligheter for nye næringer. Prioriteringer bygger videre på anbefalinger i tidligere utredninger som Verdiskapingsstudiet (Menon-publikasjon 65/2020), «Bodø 2050 - der gode ideer realiseres» (Innovasjonsutvalget i Bodø 2017) og Urban Industri (Asplan Viak 2021). Satsingsområdene som er valgt, er næringer hvor Bodø har komparative fortrinn og som også kan bidra til utvikling av nye næringer.

Roller og samarbeid

Bodø kommune er sammen med flere aktører innen offentlig forvaltning en viktig premissgiver for vekst og utvikling i næringslivet, gjennom den forvaltning og myndighetsutøvelse som utøves. I forhold til SNP er det viktig å være bevisst kommunens muligheter for næringsutvikling i rollen som blant annet samfunnsutvikler, planmyndighet, innkjøper og utbygger.

Bodø kommune skal være en aktiv tilrettelegger for at virksomheter og utviklingsmiljøer kan realisere sitt potensiale for økt sysselsetting og verdiskaping. Kommunen har ambisiøse klimamål, og skal redusere sine klimagassutslipp med 70 % innen 2030. All næringsutvikling i Bodø må bidra til det grønne skiftet, og bygge opp under FNs bærekraftsmål og kommunens klimamål. Dette vil gi ett behov for økt kunnskap om hvordan et bærekraftig næringsliv skal utvikles. Bodø kommune vil ta en rolle for å bidra med kunnskap, og legge til rette for at næringslivet utvikler seg i tråd med det grønne skifte.

Realisering av ambisjonene for næringsutvikling forutsetter tett dialog og samhandling mellom næringslivet, Bodø kommune og andre aktører. Bodø kommune støtter en rekke næringsaktører som KRAFT – senter for bærekraftig samfunnsutvikling, NYE BODØ, Visit Bodø og Bodø sentrumsforum. Videre samarbeides det med aktører som Bodø Næringsforum, Bodøregionens utviklingssselskap og øvrige kommuner i regionen.

Virksomhetene tar selv ansvaret for egen forretningsutvikling, innovasjon og konkurransekraft. For å utvikle et bærekraftig næringsliv vil innovasjon og tett samarbeid være avgjørende.

Bodø kommunes rolle vil bl.a. være å bidra med kompetanse, koble aktører og bidra til nettverk og samarbeidsarenaer/klynger. I planperioden blir det viktig å videreutvikle samarbeidet med næringsaktørene, og det legges opp til jevnlig samarbeidsmøter med interesseorganisasjonene for å avstemme status for de prioriterte satsingsområder.

2. Bodøs posisjon i dag

Det har vært en positiv utvikling i Bodø over lengre tid. Dette reflekteres blant annet i at Bodø i 2016 ble kåret til Norges mest attraktive by, Norges kulturkommune i 2017, og årets sentrum i 2018. Bodø har også blitt utpekt til Europeisk kulturhovedstad for 2024, og Bodø ble rangert på en 39. plass på totalindikatoren for Kommune-NM for 2022, en fremgang på 19 plasser fra 2016. Den positive utviklingen reflekteres også i en generell optimisme hos næringslivet i Bodø i dag og deres forventninger til fremtidig utvikling. Det gir et godt utgangspunkt for å skape enda større oppslutning og engasjement rundt utviklingen av den nye bydelen og Bodø fremover.

Det er likevel noen barrierer mot sterk næringsvekst. Bodø ligger i en region med svak befolkningsvekst, det er relativt lav internasjonal og nasjonal eksport fra næringslivet i Bodø og det er ingen næringer som har en unik posisjon eller hevder seg i konkurranse med andre aktører i styrke eller volum nasjonalt eller internasjonalt. Eksempelvis er handelsnæringen den klart største næringen målt i omsetning og antall sysselsatte, og offentlig sektor utgjør halvparten eller mer av arbeidsplassene i kommunen. (Verdiskapningsstudiet, 2020)

Det åpner seg helt nye muligheter for Bodø kommune når det frigjøres store arealer til en ny bydel. Prosjektet «Ny by – ny flyplass» gjør at kommunen kan tilrettelegge for ny næringsvirksomhet.

2.1 Kobling mot andre strategier

2.1.1. Kommuneplanens samfunnsdel

Motor i Nord er ett av tre hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel. Bodø skal være i førersetet for relasjonsbygging, nærings- og samfunnsutvikling i nordområdene, og målet er å skape 10.000 nye arbeidsplasser innen 2050.

Bodøsamfunnet skal være en sterk drivkraft for å skape nye arbeidsplasser, kompetanseutvikling og næringsvekst. Et solid og godt utviklet offentlig tjenestetilbud og en fremtidsrettet offentlig infrastruktur vil være avgjørende for å lykkes med dette.

2.1.2 Internasjonal strategi

Bodø som regional hovedstad vil spille en ledende rolle i den bærekraftige utviklingen i hele Nordland. Internasjonalt samarbeid vil være en viktig innsats i dette arbeidet.

Bodø og Nordland har relativt sett en stor eksportsektor, men denne er hovedsakelig knyttet til råvarer. Det er en ambisjon for regionen å klatre næringsmessig i verditrappa ved å skape flere kunnskap - og kompetansebaserte arbeidsplasser.

Bodø skal være et attraktivt vertskap for utenlandske investeringer, for reiseliv og en relevant aktør for samarbeid innen sikkerhet og beredskap.

2.1.3 Nordland Fylkeskommune – Innovasjon- og næringsstrategi

Nordland Fylkeskommune jobber med ny innovasjon- og næringsstrategi, og har identifisert tre hovedsatsninger hvor Nordland har fortrinn mht kompetanse og eksportmuligheter. Disse er blå sektor/sjømat, reiseliv/opplevelser og industri/energi. I tillegg vil de også sette søkelys på rom/space. Strategisk næringsplan for Bodø skal bidra til å realisere Nordland Fylkeskommune sine satsingsområder, og et økt fokus på samarbeid med Fylket vil kunne styrke næringsutviklingen i Bodø.

2.2. Faktaopplysninger om status for næringer i dag

Tall over sysselsetting blant Bodøs innbyggere ved inngangen til 2023, viser at det er nokså høy sysselsetting innen det som er dominert av offentlig sektor. Som eksempelvis helse- og sosialtjenester, undervisning, forsvar og offentlig administrasjon generelt.

Bransjer med høy sysselsetting i privat sektor, er varehandel, bygg- og anlegg, teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift, transport og lagring, forretningsmessig tjenesteyting og overnatting og servering.

Bodø har få bedrifter innenfor industri, og sysselsettingen er redusert siden 2015. Sysselsettingen innen finansiering og forsikringsbransjen er også betydelig redusert. Dette skyldes effektivisering og sentralisering.

Dette viser at kommunen har sysselsetting innen et bredt spekter av bransjer, og har flere pilarer som basis, og at vi ikke er avhengig av enkelt næringer. Kommunen har både naturlige og komparative fortrinn å bygge videre på.

Antall sysselsatte etter arbeidssted har økt med 1518 ansatte i perioden 2016 til 2022, fra 27 980 til 29 498. Det vil si en årlig gjennomsnittlig vekst på 253.

Utvikling i antall sysselsatt etter arbeidssted i Bodø fordelt på ulike bransjer i 2022

Tabell 07984: Sysselsatte etter arbeidssted i Bodø i 2022 (Kilde SSB)	
Næring	2022
00-99 Alle næringer	29 498
01-02 Jordbruk, skogbruk og fiske	271
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0
10-33 Industri	759
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	2 355
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	3 470
29-53 Transport og lagring	2 200
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 304
58-63 Informasjon og kommunikasjon	765
64-66 Finansiering og forsikring	275
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	1 761
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	1 250
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	3 441
85 Undervisning	2 675
86-88 Helse- og sosialtjenester	7 129
90-99 Personlig tjenesteyting	1 389
00 Uoppgitt	134

Totalt antall sysselsatte etter arbeidssted i Bodø pr 4. kvartal fordelt på næringer

3. Mål og satsingsområder

3.1. Målsetting

Bodø - Motor i nord og målet om 10.000 nye arbeidsplasser innen 2050 er et av tre hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel. Dette er det overordnede målet vi bruker for å knytte næringsplanen til overordnet plansystem.

I denne planen har vi prioritert satsingsområder hvor vi har komparative fortrinn, og målet er å utvikle disse næringene på en bærekraftig måte slik at næringsutviklingen skal bidra til å nå målene i klima og energiplanen, samt skape flere nye arbeidsplasser.

I Bodø jobbes det allerede med flere viktige prosjekter innenfor bærekraftig næringsutvikling. Blant annet kan nevnes grønn luftfart, utslippsfrie bygg- og anleggsplasser, etablering av grønn hydrogenproduksjon og utvikling av energihub i havna. Målet er at disse prosjektene skal bidra positivt i utviklingen av et grønt næringsliv. For å få det til blir det ett viktig mål å fremstå som en næringsvennlig kommune som legger til rette for at næringsaktørene skal kunne etablere- og utvikle seg i Bodø.

Økningen i antall sysselsatte er 1 518 i perioden 2016 til 2022. Dette utgjør 253 sysselsatte i gjennomsnitt pr år. Det vil være et behov 47 flere sysselsatte pr år i snitt for å nå målet om 10.000 nye arbeidsplasser i 2050.

3.2. Måleindikatorer

Måleindikatorer	2016	2022
Vekst i sysselsetting iht befolkningsvekst		5,4% ift. 4,1% 2016-2021
Økning i netto positiv tilflytting	319	345
Forbedre posisjon i NHOs Nærings-NM og attraktivitetsbarometer	Nr. 58	Nr. 39
Verdiskaping pr sysselsatt øker hvert år	kr 789.628 (2014)	Kr 1.031.000
Økning i nyetableringer pr år	479	577 (2021)
Andel sysselsatte med utdanning på universitets- og høyskolenivå	41,1%	43,8%

Vekst i sysselsetting iht befolkningsvekst: Sysselsettingsveksten i Bodø har i perioden 2016-2021 vært høyere enn befolkningsveksten i aldersgruppen 15-74 år i samme perioden. Dette er positivt og betyr at flere kommer i arbeid. Arbeidsledigheten i Bodø er lav, og næringslivet har utfordringer med

å rekruttere personer med ønsket kompetanse. Dette gjelder både personer med fagbrev og på høyskolenivå.

Økning i netto positiv tilflytting: Det har vært en nettoinnflytting på totalt 1553 personer i Bodø i årene 2016 til 2022, dvs. i gjennomsnitt 222 per år. Med unntak av koronaårene 2020 og 2021 har netto innflytting vært mellom 279 og 369 årlig. I 2022 var nettoinnflyttingen på 345. Flyttestatistikken omfatter både innenlands flytting og innvandring, og netto innvandring kompenserer for netto innenlands utflytting.

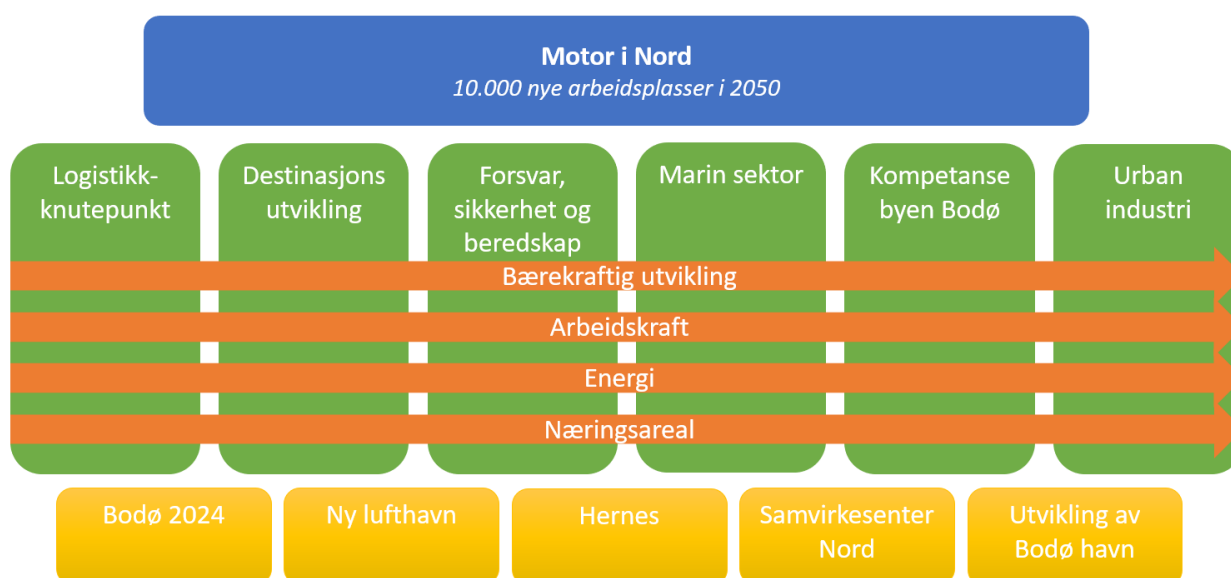
NHOs Kommune-NM: NHO rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Bodø kommune har klatret jevnt over tid på rangeringen og kom på 39. plass i 2022. Det er likevel store variasjoner i hvordan Bodø scorer på de ulike indikatorene. På områdeindikatoren næringsliv er Bodø nr. 124 i 2022. Dette er en nedgang fra 2018 på 14 plasser, men en forbedring fra 2016 da Bodø ble nr. 166. plass. Områdeindikatoren for næringsliv uttrykker vekstkraften i privat næringsliv og plasseringen bør ligge høyere for Bodø. Bodø har en klar forbedring i samme periode på områdeindikatoren arbeidsmarked. Høy deltakelse i arbeidslivet er viktig for vekst og verdiskaping.

Verdiskaping per sysselsatt: Det er mange usikkerhetsfaktorer når man beregner verdiskaping for en enkelt kommune, det gjelder spesielt fordelinger av verdiskapingen i bedrifter som inngår i konsern. Regnskapstallene for 2022 er ikke klare, men det er mulig å estimere verdiskapingen ut fra vekst i ulike deler av økonomien. Beregningene for Bodø viser en verdiskaping på kr 986 000 per sysselsatt i 2021 og om lag kr 1 031 000 per sysselsatt i 2022. En stor økning fra 790.000 per sysselsatt i 2014.

Økning i nyetableringer pr år: Antall nyetableringer unntatt offentlig sektor og primærnæringer i Bodø varierer mellom 322 og 577 per år fra 2010 – til 2021. Antallet er over tid økende, og antall nyetableringer i 2021 er 20 % høyere enn i 2016 og 67 % høyere enn i 2010.

Andel sysselsatte med utdanning på universitets- og høyskolenivå: Utdanningsnivået hos ansatte er viktig for kvaliteten i det kommunale tjenestetilbudet og for næringslivets konkurransevne. I Bodø hadde 43,8 % av sysselsatte i 2022 utdanning på høyskole- eller universitetsnivå fordelt med 30,2 % med kortere utdanning (1-4 år) og 13,6 % med lang universitetsutdanning. Det er noe over landsgjennomsnittet på 41 prosent og høyere enn Nordland med 34 prosent. Andelen med høgskole og universitetsutdanning er økende, og det blir stadig flere med lang universitetsutdanning.

3.3. Satsingsområder

4. Viktige rammebetingelser

For å lykkes i planperioden har vi identifisert fire viktige og gjennomgående rammebetingelser som vil bli prioritert.

4.1. Bærekraftig utvikling

Det stilles lokalt, nasjonalt og internasjonalt store krav og forventninger til et bærekraftig næringsliv. Bodø har satt seg ambisiøse mål for Bodøsamfunnet i Klima- og energiplanen. For å lykkes med det grønne skifte vil det være kritisk at det fokuseres på alle tre dimensjonene - klima, økonomi og sosial - i bærekraftig utvikling. Dette vil være et viktig premiss for de strategiske satsingsområdene som er prioritert i planperioden. Det betyr at aktivitetene som igangsettes for å utvikle næringslivet ikke må gå på bekostning av miljøet, samfunnet og økonomien på kort og lang sikt.

4.2. Energi

Bodøregionen har overskudd på kraft, men kraftsituasjonen fremover er usikker. Dette er både knyttet til dagens linjenett og fremtidig kraftproduksjon. Ved økt digitalisering og elektrifisering vil

dagens overskudd av kraft bli betydelig redusert, og kanskje helt forsvinne i løpet av 5 år. Det er behov for produksjon av fornybar kraft og det haster med utbygging av overføringskapasitet.

4.3. Næringsarealer

Det er et begrenset antall næringstomter tilgjengelig i Bodø i dag. Det vil åpne seg helt nye muligheter når det frigjøres store arealer i ny bydel Hernes i 2029. I perioden frem til 2029 vil kommunen jobbe med hvordan arealene i den nye bydelen som fylles. Det vil bli viktig å få til en hensiktsmessig fordeling av bolig og næring på de nye arealene som blir tilgjengelig. Prosjektet «Ny by – ny flyplass» gjør at kommunen kan tilrettelegge for ny næringsvirksomhet.

4.4. Arbeidskraft

Bodø ligger i en region med lav befolkningsvekst. For å lykkes med næringsutvikling i planperioden vil vi være avhengig av å beholde egne innbyggere, samt tiltrekke oss nye arbeidstakere fra andre steder i Norge, og fra utlandet. Vi må legge til rette slik at tilflyttere opplever det enkelt å finne jobb, bolig samt bli integrert i Bodøsamfunnet. Vi må fokusere på bolyst og blilyst, og utvikle Bodø til en enda mer attraktiv by å leve i.

5. Viktige strategiske prosjekter

5.1. Innledning

Strategisk næringsplan for perioden 2023-27 løfter frem strategiske prosjekter som er viktige for Bodø og regionen for å genere videre vekst i næringslivet. Disse prosjektene er Europeisk kulturhovedstad - Bodø2024, utvikling av Bodø Havn, ny lufthavn, ny bydel Hernes og Samvirkesenter Nord.

5.2. Bodø 2024

Europeisk kulturhovedstad 2024 er det største kulturprosjektet i Norge på 10 år, og det største i Nord-Norge noensinne. Erfaringer fra tidligere arrangementsbyer tilsier at Bodø 2024 vil tiltrekke seg mye oppmerksomhet og mange tilreisende. Anledningen skaper betydelige kulturelle, sosiale og økonomiske fordeler som kan bidra til å forandre byen og regionens image, og skape synlighet internasjonalt. Bodø2024 er også derfor et samfunnsprosjekt, som skal gjøre regionen vår til en attraktiv plass å bo i. I planperioden er det viktig å:

- Utvikle og markedsføre Bodø og regionen som destinasjon og arrangementsby
- Etablere tiltak som bidrar til økt sysselsetting, tilflytting og «blilyst»
- Utvikle attraktive reiselivstilbud
- Utvikle næringslivet innenfor reiseliv, kultur og kreative næringer

5.3. Utvikling av Bodø Havn

Bodø har en sterk posisjon som logistikk-knutepunkt i regionen og landsdelen. Med alle fire transportbærere nært lokalisert til hverandre er muligheten unik for videre utvikling innen logistikk og transport. Transformering av Bodø havn er sammen med bygging av ny lufthavn, de viktigste tiltakene for å styrke Bodøs posisjon i årene fremover. I planperioden er det viktig å:

- Etablere planløs forbindelse mellom jernbane og havn
- Effektivisere bygg og arealer i havna
- Tilrettelegge for nye logistikkaktører
- Sikre tilstrekkelige energiløsninger, og legge til rette for at Bodø Havn skal være logistikk knutepunkt i en klimanøytral logistikk rute fra nord til sør

5.4. Ny lufthavn

Nye Bodø lufthavn bygges i perioden 2024-2029. Med tilstøtende prosjekter som bygging av ny adkomstvei, flytting av redningshelikopterbasen, kommersielle bygg mv, betyr dette investeringer nær 10 mrd. kroner, og oppdrag til flere hundre bedrifter der flere tusen arbeidstakere vil bli involvert. I planperioden er det viktig å:

- Støtte opp under lokal sysselsetting og konkurransekraften til lokalt næringsliv
- Være attraktiv for etablering av nye bedrifter og kompetansearbeidsplasser
- Sammen med Bodø lufthavn og andre aktører legge til rette for utvikling av lufthavn- og luftfartsrelaterte aktiviteter og arbeidsplasser.
- Sikre at Bodø lufthavn dekker næringslivets behov
- Legge til rette for økt tilreisning til Bodø i konferanse og næringsmarkedet

5.5. Ny bydel Hernes

Bodø kommune blir gjennom Nye Bodø Eiendom AS medeier i nærmere 3000 dekar som frigjøres når Bodø lufthavn flytter. Om lag 1800 dekar er regulert som generelle byutviklings- eller næringsareal, og områdeplaner for de to første utbyggingsområdene vil vedtas 2024/2025. Hernes gir Bodø og næringslivet unike muligheter for videre utvikling og vekst. I planperioden er det viktig å:

- Ta stilling til hvilke næringer en vil prioritere og hvordan best understøtte ambisjonene i SNP i planene for området
- Fremstå som næringsoffensiv by og attraktiv for nyetableringer
- Tilrettelegge for bærekraftig vekst og utvikling i etablert næringsliv
- Styrke akkvisisjonsarbeidet
- Utvikle strategi for midlertidig bruk av arealer og bygg

- Utvikle plan for bruk av terminalbygget som er et signalbygg i første utviklingsområde.

5.6. Samvirkesenter Nord

Målet med prosjektet Samvirkesenter Nord er en samlokalisering mellom Nordland politidistrikt, Nordland Sivilforsvarsdistrikt, Nordlandssykehuset HF v/ ambulansetjenesten, Salten Brann IKS,

Nord universitet (simulator) og Samlok Nord. Dette vil gi grunnlaget for å etablere en samvirkearena for en lang rekke offentlige, private og frivillige organisasjoner. Det forventes å få gevinster innen infrastruktur, tjenester og materiell, i tillegg til kompetanseheving og forskning innen samfunnssikkerhet og beredskap. I planperioden er det viktig å:

- Bidra til Nord universitets satsning innen samfunnssikkerhet og beredskap, både nasjonalt og internasjonalt.
- Støtte opp under utvikling av lokal sysselsetting innen samfunnssikkerhet og beredskap
- Være en pådriver for å beholde og forsterke nettverk mellom offentlige, private og akademiske miljøer innen samfunnssikkerhet og beredskap
- Legge til rette for at andre tilsvarende nasjonale initiativer kan besøke Bodø, for innsikt og kunnskapsinnhenting.
- Bidra innen innovative prosesser for utvikling av bærekraftige løsninger innen digitalisering av trening og øving.

6. Prioriterte satsingsområder

6.1. Innledning

I denne planperioden vil seks strategiske satsingsområder hvor Bodø har komparative fortrinn prioriteres.

6.2. Logistikknutepunkt

Bodø er et av landsdelens viktigste transportknutepunkt for både person- og godstransport, hvor alle transportbærere møtes. I tillegg til å være transportknutepunkt for regionen og fylket, er byen knyttet til viktige nasjonale transportnettverk, som byr på fordeler for andre næringer med behov for tilgjengelighet på transport av både folk og gods.

Bodø kan gjennom sin lokalisering spille en sentral rolle for å få flere bærekraftige transportkjeder i Norge. I fremtiden skal transportløsningene være utslippsfrie, noe som blant annet vil kreve tilgjengelig kraft for blant annet lading og produksjon av hydrogen. Samtidig er det forventet at regionen vil få et kraftunderskudd i løpet av de neste fem årene.

6.2.1 Delmål:

1. Styrke Bodøs fortrinn som logistikknutepunkt, og planlegge fremtidige muligheter på Hernes.
2. Videreutvikle og modernisere Bodøterminalen samt styrke bærekraftig og utslippsfri transport.
3. Bodø skal være en energihub som fremmer utslippsfrie løsninger
4. Bodø skal ha en nasjonal posisjon innenfor grønn luftfart

6.2.2 Tiltak:

1. Etablere Nye Bodøterminalen, med planskilt kryssing mellom havn og jernbane
2. Styrke Nordlandsbanen gjennom økt kapasitet/frekvens
3. Tilstrekkelig energi inn til terminalområdet til å dekke fremtidens behov
4. Samarbeide om en effektiv samferdselsinfrastruktur og landingsmuligheter for marine næringer
5. Utrede mulighet for logistikkfunksjonen på Hernes, eksempelvis fergekai for vestfjordfergene.
6. Tilgjengeliggjøre nullutslipps- og klimanøytrale energibærere til luftfarten slik som hydrogen, elkraft og SAF (sustainable aviation fuel).
7. Jobbe målrettet mot et klimanøytralt regionalnett for luftfarten i nord.

6.3. Reisemålsutvikling

I september 2022 fikk Bodø merket «bærekraftig reisemål». Bodøs beliggenhet har stort potensial for utvikling av reiselivsnæringen med fokus på bærekraft og naturopplevelser. De siste årene er det bygd flere nye hoteller i Bodø sentrum som gir gode forutsetninger for å forsterke posisjonen til arrangementsbyen Bodø, og satsingen på kurs og konferanse.

Kulturhovedstadsåret 2024 vil gi en unik mulighet til å vise frem regionen og landsdelen. Det er behov for utvikling og profesjonalisering av reiselivsdestinasjonen Bodø og Salten for å fremstå som enda mer attraktiv destinasjon.

6.3.1. Delmål

1. Styrking av Bodø og Salten som attraktiv og bærekraftig reisemålsdestinasjon
2. Styrke Bodø som helårlig reisemålsdestinasjon
3. Videreutvikle samarbeidet innen reiselivs- og opplevelsesnæringen

6.3.2. Tiltak

1. Revidere masterplan for reiselivet i planperioden
2. Etablere reisemålsledelse
3. Etablere flere direkteruter med fly til Bodø
4. Styrke klyngesamarbeidet blant reiselivsaktørene i Bodø og Salten med mål om å utvikle flere opplevelsesbedrifter
5. Markedsføre Bodø som bærekraftig reisemål nasjonalt og internasjonalt
6. Besøksforvaltning - styrke vertskaps og arrangementsbyen Bodø

6.4. Forsvar, samfunnssikkerhet og beredskap

Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH) er i dag det eneste fellesoperative hovedkvarteret i Norden som er fullt kompatibelt med NATO. Norge bør sammen med de nordiske land ta til orde for at Norden legges under samme NATO-kommando, og at det utvikles planverk som behandler regionen som et integrert område.

Bodø er vertskommune for en rekke offentlige og private aktører innen samfunnssikkerhet og beredskap, herunder utdanning, profesjonelle beredskapsaktører og private leverandører. Bodø kommune skal fortsette arbeidet med å sikre tilstrekkelig aktivitet og sysselsetting innen samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.

Utviklingsmuligheter og potensielle nye arbeidsplasser finnes på land, i luften, maritimt og digitalt. Satsingen i Bodø omfatter både offentlig sektor og næringslivet, i tillegg til forsvaret, utdanning og forskning. I årene fremover blir det stadig viktigere å ha fokus på totalberedskapen i kommunen.

6.4.1. Delmål

1. Samskapning mellom universitet, kommune, beredskapsaktører og næringsliv skal utvikle Bodø som et kompetansesenter innen samfunnssikkerhet og beredskap.
2. Bidra til å styrke totalforsvaret, gjennom å utvikle det sivil-militære samarbeidet og å legge til rette for forsvarets tilstedeværelse i Bodø.
3. Med bakgrunn i dagens samfunnsutvikling bidra til at også næringslivet inngår tydeligere i arbeidet med samfunnssikkerhet og totalforsvaret.
4. Styrke FOH (Fellesoperativ hovedkvarter) sin rolle i Norge, Norden og NATO

6.4.2. Tiltak

1. Etablere en samvirkearena for samfunnssikkerhet og beredskap, med evne til utvikling og innovasjon innen fagområdet
2. Arbeide for å sikre arbeidsplasser/sysselsetting innen samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.
3. Aktivt søke etter og legge til rette for nye satsningsområder innen samfunnssikkerhet og

Beredskap.

4. Arbeide for et fremskutt element ved FOH fra Joint Force Command Norfolk
4. Støtte opp under satsningsområdet innen digitale trening- og øvingsplattformer, med utgangspunkt i forskning og utviklingsmiljøet ved Nordlab på Nord universitet.
5. Posisjonere Bodø som foretrukket lokasjon for nye nasjonale funksjoner innen sikkerhet og beredskap.
6. Arbeide for å øke lokal matproduksjon og selvforsyning, og legge til rette for bærekraftige og klimarobuste forsyningskjeder for fremtiden.

6.5. Marin sektor

Bodø har en sentral posisjon innen sjømat i Saltenregionen og Nordland. Bodøs geografiske plassering som logistikknutepunkt og regionhovedstad har bidratt til en stor vekst i næringen de siste årene. Det er allerede etablert lokale, regionale og nasjonale bedrifter innen hele verdikjeden. Bodø har store muligheter for videre vekst innen sjømatnæringen og det gjelder særlig innen nye marine produkter, leverandørindustrien og Kunnskapsintensiv forretningsmessig tjenesteyting.

Utdanning innen havbruksdrift og ledelse ved Nord universitet sikrer næringen kompetanse, og er med på å forsterke forskningsmiljøet rundt akvakultur og alger.

6.5.1. Delmål

1. Sikre tilstrekkelige arealer på sjø og land for marine næringsaktører
2. Bodø skal være en logistikkhub for sjømat med tanke på lagring og transport med tilknytning til jernbane, havn og luftfart
3. Videreutvikle og styrke foredlings- og leverandørindustrien innen marin sektor
4. Tilrettelegge for, og stimulere videreutvikling av forskningsinfrastruktur for marin sektor

6.5.2. Tiltak

1. Legge rette for arealer og infrastruktur for marine næringer
2. Arbeide for å tiltrekke seg enda flere forskningsinstitusjoner innen marin sektor
3. Arbeide for å tiltrekke seg forskningsmidler og risikovillig kapital til innovasjon
4. Tilrettelegge for mer videreforedling av marine produkter

6.6. Kompetansebyen Bodø

Bodø har en viktig rolle i Saltenregionen og som fylkeshovedstad, og er vertskap for mange offentlige og private kompetansearbeidsplasser.

Nord Universitet er den viktigste pilaren i videreutviklingen av kompetansebyen Bodø. Nord har i sin strategi «bærekraft» som grunnprinsipp, og satsninger innen Blå og grønn vekst, Innovasjon og

entreprenørskap og Helse, velferd og oppvekst. I tillegg er Universitetet i Tromsø etablert i Bodø med bachelorstudier innen IKT. Høsten 2023 etablerer UiT campus i sentrum av Bodø og vil utvide tilbudet med masterstudie. Bodø kommune vil fortsette å legge til rette for at Nord og UiT skal utvikle seg, både når det gjelder campusutvikling og infrastruktur. Det vil også bli viktig med en tettere samhandling mellom universitetene og næringslivet for å sikre rekruttering og blilyst.

KIFT-næringene¹ er en viktig bærebjelke i næringslivet i Bodø, for at Bodø skal lykkes med målsetningene fremover er det viktig at denne næringen fortsetter å vokse og utvikle seg. Ikke bare skaper KIFT-næringen store verdier i seg selv, den støtter også opp om arbeidsplasser i mange andre næringer.

Bodø skal jobbe for å være det naturlige stedet for regionale hovedkontorer, i tillegg til å være det foretrukne valget for de største kompetansebedriftene som ønsker å etablere seg i Nord-Norge.

6.6.1. Delmål

1. Videreutvikle utdanningstilbud for teknologiske og fremtidsrettede arbeidsplasser
2. Gjøre Bodø mer attraktiv som bo- og arbeidsmarked for personer med utenlandsk bakgrunn og kompetanse
3. Oppnå vekst i antall arbeidsplasser og virksomheter innen privat og offentlig tjenesteyting.
4. Bodø skal ha et innovativt og utviklende arbeidsmarked med høy nasjonal og internasjonal kompetanse.

6.6.2. Tiltak

1. Stimulere til etableringer og vekst i nye og eksisterende virksomheter innenfor KIFT-næringer
2. Høste erfaringer fra Ny i Nordland-prosjektet og igangsette tiltak for at det skal bli enklere å etablere seg i Bodø
3. Etablere IB skole² på grunnskole og videregående skole nivå
4. Påvirke regionale og nasjonale beslutningstakere om Bodø som lokaliseringssted for statlige, regionale og kommunale oppgaver.
5. Arbeid for nummer 2 (partner).
6. Samhandle i Salten om rekruttering av arbeidskraft og prosjektet «Kom til Salten»
7. Deltaker i forskningsprosjekt med Nordlandsforskning knyttet til attraktivitet og bolyst

6.7. Urban Industri

Bodø skal ivareta mulighetene for sameksistens mellom industri/produksjon og næring, handel, bolig og fritid. Og med det innarbeide nye, innovative løsninger. Sammenhengen mellom det grønne skiftet, en levende by og fremtidsrettet industri/produksjon er sentralt.

---

¹ Kunnskapsintensive forretningsmessig tjenesteyting

² IB (International Baccaelaureate) er en internasjonal skolelinje som finnes i mer enn 100 land, og som du også kan ta i Norge.

Bodø har en stor mulighet til å legge til rette for fremtidens urbane industri i utviklingen av den nye bydelen Hernes. På lang sikt kan Hernes styrke den eksisterende byen og bli et kraftsenter for utvikling av den nordlige landsdel. På Hernes er det mulighet for å legge til rette for mange ulike typer industri og produksjon.

6.7.1. Delmål

1. Etablere bedrifts-/kunnskapsklynge med fokus på teknologi og industribaserte arbeidsplasser
2. Utvikle og etablere arbeidsplasser innen urban matproduksjon, luftfart og sirkulære verdikjeder

6.7.2. Tiltak

1. Legge til rette for nyetableringer innen urban industri rundt Bodø lufthavn.
2. Videreutvikle næringsklynge for sirkulære materialer rundt industribedriftene på Langstranda.
3. Planavklare næringsarealer for etableringer av urban industri.
4. Sikre energi- og effektbehov for urban industri.
5. Legge til rette for kompetansearbeidsplasser og leverandørindustri i marin og maritim sektor
6. Ta i bruk næringsarealportalen for Bodø og regionen
7. Legge til rette for hydrogenproduksjon og bruk av overskuddsvarme til etablering av nye arbeidsplasser i Bodø, samt legge til rette for andre typer bærekraftige energibærere